

Flygtningenævnet stadfæstede i januar 2022 Udlændingestyrelsens afgørelse om overførsel til Belgien i medfør af udlændingelovens § 48 a, stk. 1, 1. pkt., jf. § 29 a, stk. 1, jf. Dublinforordningen vedrørende en mand, der har indgivet ansøgning om asyl i Belgien. Flygtningenævnet forudsatte imidlertid, at Hjemrejsestyrelsen forud for en overførsel af klageren til Belgien indhenter en garanti fra de belgiske myndigheder om, at klageren rent faktisk vil blive tilbudt modtage- og indkvarteringsforhold i overensstemmelse med den nationale lovgivning i Belgien og landets EU-retlige og øvrige internationale forpligtelser. Sagen blev behandlet på formandskompetence.

DRC Dansk Flygtningehjælp henviste som begrundelse for, at klagerens sag skulle behandles i Danmark, blandt andet til de generelle forhold for asylansøgere i Belgien samt det forhold, at klageren har en konflikt med nogle enkeltpersoner i Belgien. Efter en gennemgang af sagen udtalte Flygtningenævnet blandt andet:

”Det fremgår af udlændingelovens § 48 a, stk. 1, 1. pkt., at påberåber en udlænding sig at være omfattet af § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a. Det fremgår videre af kapitel 5 a, herunder § 29 a, stk. 1, at en udlænding kan afvises eller overføres til en anden medlemsstat efter reglerne i Dublinforordningen.

I den foreliggende sag har Flygtningenævnet lagt til grund, at klageren [i sommeren] 2022 har søgt om international beskyttelse i Belgien og herefter er udrejst af Belgien, inden hans asylsag var færdigbehandlet.

På denne baggrund finder Flygtningenævnet, at Belgien som udgangspunkt er forpligtet til at modtage klageren, jf. Dublinforordningens artikel 18, stk. 1, litra b, og at Belgien dermed er ansvarlig for at behandle klagerens ansøgning om international beskyttelse. Belgien har i overensstemmelse hermed [i efteråret] 2022 accepteret at modtage klageren i medfør af den nævnte bestemmelse i Dublinforordningen.

DRC Dansk Flygtningehjælp har i sit indlæg gjort gældende, at klagerens sag bør behandles i Danmark, idet klageren frygter at blive udsat for vold i Belgien, fordi nogle af de samme kriminelle [personer], som han havde problemer med i [sit hjemland], også befinder sig i Belgien. De kriminelle [personer] vil således kunne genkende klageren, hvis de ser ham.

DRC Dansk Flygtningehjælp har derudover gjort gældende, at klagerens sag bør behandles i Danmark, idet klageren ved en overførsel til Belgien risikerer at skulle overnatte på gaden uden at kunne få dækket sine mest basale behov, idet indkvarteringsforholdene for Dublinoverførte til Belgien efter de foreliggende baggrundsoplysninger er kritisable. DRC Dansk Flygtningehjælp har til støtte herfor oplyst, at klageren har forklaret, at han ved asylregistreringen i Belgien fik et dokument, som viste, at han var registreret asylansøger, og at han befandt sig i landet lovligt. Derefter fik han at vide, at han selv skulle finde indkvartering, og at han skulle forsørge sig selv. Han fik ingen oplysninger om, hvor han kunne få hjælp til indkvartering, mad eller lignende. Han sov på fortovet ude foran asylcentret Petit Chateau i Bruxelles sammen med omtrent 25 mennesker, herunder kvinder og børn, og han havde ikke adgang til bad og toiletter, hvorfor han var nødt til at bruge offentlige toiletter.

Det anførte om, at klageren frygter at blive udsat for vold i Belgien, fordi nogle af de samme kriminelle [personer], som han havde problemer med i [sit hjemland], også befinder sig i Belgien, kan ikke føre til, at klageren ikke kan overføres til Belgien. Flygtningenævnet har herved lagt vægt på, at klageren må henvises til at tage kontakt til de belgiske myndigheder, herunder det belgiske politi, som må antages at have viljen og evnen til at yde klageren den fornødne beskyttelse.

For så vidt angår det anførte om adgangen til indkvartering og asylproceduren i Belgien bemærker Flygtningenævnet, at de aktuelle modtage- og indkvarteringsforhold for asylansøgere i Belgien ifølge de for nævnet foreliggende baggrundsoplysninger er behæftet med visse mangler.

Dette er navnlig og senest kommet til udtryk i forbindelse med, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i fem tilfælde vedrørende flere hundrede personer har anvendt bestemmelsen i artikel 39 i Domstolens procesreglement om foreløbige foranstaltninger i forbindelse med behandling af klager fra en række hjemløse asylsøgere i Belgien.

Det drejer sig om følgende sager:

- Foreløbig foranstaltning af 31. oktober 2022, Camara mod Belgien (app. no. 49255/22)
- foreløbig foranstaltning af 15. november 2022, Msallem og 147 andre mod Belgien (app. no. 48987/22 og 147 andre)
- foreløbig foranstaltning af 21. november 2022, Reazei Shayan og 189 andre mod Belgien (app. no. 49464/22 og 189 andre)
- foreløbig foranstaltning af 1. december 2022, Almassri og 121 andre mod Belgien (app. no. 49424/22 og 121 andre)

og senest

- foreløbig foranstaltning af 13. december 2022, Al-Shujaa og andre mod Belgien (app. no. 52208/22 og 142 andre).

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i forbindelse med disse sager udsendt flere pressemeddelelser, senest den 16. december 2022, hvor domstolen har oplyst om baggrunden for sagerne. Af den seneste pressemeddelelse fremgår det blandt andet, at sagsøgerne havde anlagt sag ved arbejdsretten i Bruxelles, som pålagde de belgiske myndigheder at tilbyde sagsøgerne indkvartering og materiel bistand, men at de belgiske myndigheder ikke har efterkommet disse afgørelser. Sagsøgerne har på den baggrund anlagt sag ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol med påstand om, at den belgiske stat blandt andet har overtrådt Den Europæiske Menneskerettighedskonventionens (EMRK) artikel 3, 6, 8 og 13. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har på den baggrund – som foreløbige foranstaltninger – anmodet den belgiske stat om at efterkomme den nationale domstols afgørelser, mens de indbragte sager realitetsbehandles.

Af AIDA's, Country Report: Belgium 2021, opdateret i april 2022, fremgår det blandt andet, at alle asylansøgere har ret til at få adgang til indkvarteringssystemet fra det øjeblik, der indgives en asylansøgning. Det fremgår endvidere af rapporten, at det belgiske indkvarteringssystem dækker asylansøgere's basale behov, herunder adgang til sovefaciliteter, måltider og øvrige sanitære faciliteter. Samtidig er der dog i rapporten peget på en række problemer i det belgiske modtagesystem. Det fremgår blandt andet på side 90-91:

“In September 2021, Fedasil announced that the reception network was under pressure, the occupancy rate on 9 September 2021 being at 96% (the saturation capacity being 94%). [...] Since mid-October 2021, this situation has evolved into a reception crisis, during which large groups (each day between 60 and 150 individuals) of applicants for international protection - mainly single men - did not receive access to a reception place for often multiple days, sometimes weeks. Homeless shelters in the city of Brussels being completely full, the applicants had no

other option than to sleep rough, returning to the arrival centre every day hoping to get access to a reception place. Families with children and non-accompanied minors were given priority in the search of a reception place and gained access to the reception network on most days. On some days, however, some applicants with very vulnerable profiles – including non-accompanied minors and a family with 5 minor children and their 8-month pregnant mother – did not receive a reception place. [...]”.

Af Amnesty Internationals rapport ”The State of the World’s Human Rights”, udgivet i marts 2022, fremgår af afsnittet vedrørende Belgien, at *”Every day from mid-October until the end of December tens of asylum seekers were not provided with access to housing as the numbers exceeded reception capacity.”*

Af nyere baggrundsmateriale kan der endvidere blandt andet henvises til ECRE’s artikel ”Reception Crises: Fedasil staff Protests as Reception Crisis in Belgium Reaches Boiling Point”, udgivet den 2. september 2022, hvoraf det fremgår:

”[...] In Belgium the ongoing reception crisis with people sleeping rough continue due to a saturation of the reception system. Local media reported of the crisis reaching “a boiling point” on 18 August with around 150 asylum seekers camped outside the closed gates of the reception centre, Petit Chateau, in Brussels where asylum seekers first register to enter the system. The police had moved the entrance of the centre to the front of the building following complaints from local residents leaving staff from Fedasil without a separate way in and unable to enter. [...] On 23 August police violently dispersed a crowd in front of Petit Chateau where more than 180 men were lining up in queues for registration and chaos erupted when some were left out and others allowed in. On the same day Fedasil employees across 36 reception centres stopped working to protest against the ongoing reception crisis. In a statement the protestors expressed that they had had enough of the situation and wanted to show solidarity with their colleagues at Petit Chateau as well as the asylum seekers left on the streets.”

Ligeledes kan der henvises til ECRE’s artikel ”Reception Crises: Belgium Leaves Vulnerable Asylum Seekers in the Streets Without Shelter”, udgivet den 14. oktober 2022, hvoraf det fremgår:

“Belgium has been failing to meet its obligation to provide reception to applicants for international protection since October 2021. Since then, the Belgian government has put a system of priorities in place to manage reception. [...] ECRE member Vluchtelingenwerk Vlaanderen described this as a worrying development: “In January, the transiting asylum seekers weren’t not given reception. The single men followed. There was talk of couples being refused a while ago, but that was quickly reversed. Now it concerns all single men, regardless of medical problems. Someone has been put on the street with jaundice, and someone with a serious form of cancer who needs treatment. This is another step towards absolute chaos and inhumanity”. By early October, 4,500 cases have been filed against the Belgian Federal Asylum Agency (Fedasil) before the Brussels labor court in 2022 for failing to provide shelter to asylum seekers. The court expects the number to reach 5000 within a week.

Derudover kan der henvises til lignende artikler fra ECRE af 11. november 2022 og 25. november 2022, hvor det beskrives, at indkvarteringsforholdene i Belgien fortsat er mangelfulde.

Flygtningenævnet bemærker, at Dublinforordningen skal fortolkes og anvendes under iagttagelse af de ved EU's charter sikrede grundlæggende rettigheder. Det i chartrets artikel 4 fastsatte forbud mod umenneskelig eller nedværdigende behandling er i denne henseende af afgørende betydning.

Belgien har tiltrådt Flygtningekonventionen, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og EU's charter om grundlæggelse rettigheder. Dublinforordningen er baseret på princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne, og der gælder således en formodning for, at behandlingen af ansøgere om en sådan beskyttelse i hver enkelt medlemsstat er i overensstemmelse med kravene i de nævnte internationale konventioner.

Flygtningenævnet skal indledningsvis foretage en vurdering af, om forholdene i Belgien er af sådan en karakter, at der generelt må anses for at være systemfejl i asylproceduren og modtageforholdene, som medfører en risiko for krænkelse af EU-chartrets artikel 4 og EMRK artikel 3. Der henvises til EU-domstolens dom af 21. december 2011, N.S. m.fl. (C-411/10 og C-493/10), præmis 85-86 og 106.

Uanset de foreliggende oplysninger om den aktuelle situation for så vidt angår modtage- og indkvarteringsforholdene i Belgien med udgangspunkt navnlig i de ovenfor beskrevne foreløbige foranstaltninger fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol finder Flygtningenævnet, at der ikke er væsentlige grunde til at antage, at der er sådanne generelle systemfejl i asylproceduren og i modtage- og indkvarteringsforholdene i Belgien, at enhver overførsel til Belgien i medfør af Dublinforordningen vil medføre en risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling som defineret i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 og i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheders artikel 4, jf. herved tillige det anførte i EU-domstolens dom af 19. marts 2019, Abubacarr Jawo (C-163/17) under besvarelsen af det tredje spørgsmål i den præjudicielle forelæggelse.

Flygtningenævnet skal herefter foretage en vurdering af, om klagerens konkrete forhold er af en sådan karakter, at der er behov for en individualiseret garanti fra Belgien om, at man ved modtagelsen af den konkrete udlænding vil stille specifikke modtageforhold til rådighed, der sikrer, at klageren ikke kommer i en situation omfattet af EU-chartrets artikel 4 og EMRK artikel 3.

Efter en samlet vurdering finder Flygtningenævnet ikke, at der er grundlag for at tilsidesætte Udlændingestyrelsens vurdering af, at der ikke foreligger sådanne særlige hensyn, herunder af humanitær karakter, at asylansøgningen bør behandles i Danmark, jf. forordningens artikel 17.

Efter de foreliggende oplysninger om de alvorlige mangler ved de aktuelle modtage- og indkvarteringsforhold i Belgien, især for så vidt angår indkvarteringen af enlige mænd, forudsætter Flygtningenævnet imidlertid, at Hjemrejsestyrelsen forud for en overførsel af klageren til Belgien indhenter en garanti fra de belgiske myndigheder om, at klageren rent faktisk vil blive tilbudt modtage- og indkvarteringsforhold i overensstemmelse med den nationale lovgivning i Belgien og landets EU-retlige og øvrige internationale forpligtelser, jf. herved principperne i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 4. november 2014 i sagen Tarakhel mod Schweiz (sagsnr. 29217/12)”